

dal...» I el ministre de la Guerra s'alça del banc blau i contestà als càrrecs i a les acusacions d'en Domingo.

Negant-les, amb fraseologia teatral i buida?... No. Afirmit la seva dolorosa veritat i prenent disculpar (no justificar) la conducta dels mals cavallers. El general Marina s'ha portat més noblement que les dues últimes víctimes de la represió de la vaga: En Dato i en Sánchez Guerra.

L'immunitat parlamentària

En Domingo explicà el seu cas, comentant-lo, en la seva part jurídica, en el sentit de preguntar a la Cambra si estava conforme amb l'actuació del Suprem, en aquell fet, o no. Es dir: si es proclamava en favor de les prerrogatives de les Corts o deixarà de jutjar-les, apoiant-se en el precedent que marcava la presó del diputat Marcellí Domingo.

I en solament Dato contestà, prenent justificar el fet d'haver-se negat l'entrada d'un notari al «Reina Regente», per a que el diputat prè no podés fer poders a en Rodés, nomenant-lo el seu defensor.

En Pedregal s'indignà i exigí una declaració clara i terminant, sobre la pregunta d'en Domingo i l'expresident del Consell contestà que no's creia que l'immunitat parlamentària arribés a tant que podés permetre deixar sense sanció articles com «Soldados» i campanyes revolucionàries en la premsa.

I aquí justament la Cambra contestà indignada. Republicans, lliberals de tots matços, socialistes, tots els que tenen tant sols un rudiment d'idees lliures, de democràcia, van protestar de les paraules cíniques, llençades per en Dato. En Romanones i en Garcia Prieto es miraren sense saber què fer i en Suárez Inclán i en Burell i molts altres a l'hora protestaren indignats. Tant sols per esperit de conservació devien fer-ho tots els diputats, fins els més béns del remat conservador.

Conseqüències polítiques

Molts creuen que el debat tindrà conseqüències polítiques de molta importància. L'actitut sincera del general Marina i posteriorment el discurs d'en Maura, en el que digué que no es repetirà el cas d'atropell a l'immunitat parlamentària, feren un gròs buid a l'entorn d'en Dato; i fins una atrevida pregunta d'en Prieto va posar a la llum pública les diferències de pensar que hi han entre els ministres components d'aquest govern polimòrfic. I sonà la paraula crisi amb entonació lúgubre, en molts llavis monàrquics.

Una pregunta em faig: Perquè no parla en Cambó, tantes voltes aludit i nomenat durant el debat. Pot-ser ens aclarir-la alguns dubtes; però està vist que tem (és estrany, en un temperament tant audaç) o a la seva consciència o a que, de parlar, tot l'armatost artístic i bell del Govern monstre s'en vagi a rodar.

Una de les dues coses tem en Cambó, i és una llàstima que subjecti la seva consciència, després de sentir les acusacions d'en Besteiro i en Domingo, a una arrelada convicció monàrquica, entrada de sobte.

Però encare no he perdut les esperances de que abans d'acabar-se el debat hi prengui part i ens parli de la Assemblea de Parlamentaris amb el mateix foc revolucionari que en parlava a les Rambles «La Costa de Ponent», en aquells dies de l'estiu passat...

ESTEVE SARROCA

Màlaga, 3 de Juny

POLÍTIQUES

Oportunament va ésser enviat el següent telegrama:

«Marcelino Domingo. — Madrid
«Centre Republicà Autonomista» y RENO-
»VACIO felicitante por valor demostrado último
»discurso, acusando autores atropellos inca-
»lificables.

»Nuestra incondicional adhesión camino
»emprendido coalición izquierdas.

Presidente, VEGUÉ; Secretario, RIERA.»

...

L'abans passat diumenge estigueren a Cardedeu els nostres companys Viaplana, Vugué i Pagès, amb l'intent d'estudiar la forma de que es conegui el nostre periòdic en el veí poble i poder organitzar algún acte públic i crear-hi un comitè local, com en tots els pobles del districte.

Retornaren molt satisfets de l'acollida que s'els feu, i amb una llista de nous subscriptors que seràn els encarregats de sembrar, en el veí poble, les idees que encarna el nostre setmanari i el «Centre Republicà Autonomista».

...

UNA VETLLADA (?). — En la novella «Jovenut Nacionalista» d'aquesta vila es celebrà, diumenge passat, una *vetllada a las cinc de la tarde*, segons resaven les invitacions de la festa.

Ocuparen la presidència, el diputat provincial don Fèlix Fages, el president de la Jovenut, el donant de la bandera catalana, en qual honor es celebrava la festa, i altres.

Parlà en primer lloc el senyor Compte, oferint la bandera, que — va dir — els havia de servir d'ensenya de combat. Després, el president li donà les gràcies, molt emocionat. I a continuació es llegiren poesies patriòtiques, es cantaren cançons i es *tiraren* més discursos al·lusius a la festa. A l'acte de posar la bandera al balcó, l'orquestra i els assistents entonaren «Els Segadors».

En resum, una festa de família, amb derivacions polítiques.

...

La Junta Directiva del «Centre Republicà Autonomista» d'aquesta vila, té en projecte organitzar una sèrie de converses polítiques socials, a les quals podran assistir-hi els socis de l'agrupament i quantes persones simpatitzin amb les idees del nostre Centre.

Felicitem als iniciadors d'aitals actes, per la corrent d'opinió que aquestes podrien crear dintre nostra vila i per la confiança de que demostrin estar posseïts al voler provar fortuna amb actes que tant poc plauen als nostres conveïns.

DE COL·LABORACIÓ

LA CIUDAD Y LOS PUEBLOS

*Sólo por el estudio se elevan los
espíritus y se libertan los pueblos.*

Desgraciadamente abundan en las ciudades los antros de corrupción; sabemos que existen, de una manera escandalosa, centros de vicio que denigran a la sociedad que los mantiene.

Conocemos muchos hombres (?) que viven de la forma más indigna; esos individuos que sin criterio personal bien definido, se cubren con el antifaz y toda la existencia la pasan en eterno carnaval; esos tipos de forma humana que son más volubles que un enagenado men-

tal y que sufren más metamorfosis que el mes de Marzo.

Últimamente, también hemos visto a estos otros seres que no saben vivir sino arrastrándose, y de hipocresía en hipocresía se venden al primer postor y traicionan a sus semejantes, por una mísera cantidad, por... un café

Todas estas inmundicias e injusticias, todos estos bochornosos hábitos, repercuten, tienen eco en los pueblos, y así, una vez entendida la farsa, contemplamos a la humanidad toda, observamos a la Sociedad, y la vemos vacía, hueca; sólo tiene cuerpo, no posee alma; tiene cabeza, carece de cerebro.

Pero no perdamos el ánimo. También en las capitales existen ateneos, bibliotecas, museos, sociedades e ideas regeneradoras, y un gran número de amigos constantemente los visitamos.

Estas bellezas, estos elementos de progreso, apenas hay quienes los acojen en los pequeños pueblos. Verdad grave; pero verdad al fin.

La influencia del espíritu malévolos es tal, en la inmensa mayoría pueblerina, que con facilidad los sugiere y estas pobres gentes llegan a sentir un horror hacia los libros de carácter científico, y aborrecen todo cuanto encarna un alto sentido de moralidad y perfección humana.

¿A qué será debido que los malos ejemplos de la ciudad tengan vida inmediatamente en villas y aldeas, y que éstas no quieran aceptar (salvo raras excepciones) los ejemplos que por otra parte les ofrece?

El vicio atrae; atrae a los organismos débiles. Además, el ambiente es pútrido, está envenenado de siglos há y no se concibe otra vida, sino la que está tejida por el engaño y la traición.

Las virtudes, es decir, la verdad, la razón, se dará a conocer poco a poco, lentamente, paulatinamente; ésta es la marcha que lleva la evolución.

Hasta aquí en mis reflexiones... Oigo pasos; vuelvo la cabeza y unos jóvenes amigos, con su habitual sonrisa, me dicen: «Gestionamos para formar un grupo; una vez constituido haremos las necesarias investigaciones para mirar de publicar un periódico semanal, el cual sea portavoz de nuestras dichas y congojas».

Sentí una viva alegría. ¡Feliz iniciativa! —les dije.—Y pregunté:—¿Con qué principios, qué teorías lleváis a la lucha? —Nuestro futuro periódico —dícenme— si llegamos a conseguir su publicación, será una obra netamente cultural, educadora, noble en todos sus conceptos.

¡Adelante, jóvenes amigos de Cardedeu! ¡No os detengáis! Toda persona sensata aplaudirá vuestro deseo, y se congratulará de que llevéis a feliz término tan valiente empresa.

JUAN GÁMEZ

Cardedeu, junio de 1918.

SECCIÓ OBRERA

LA JORNADA CURTA. — Degut a l'escassetat del cotó, com a conseqüència de les dificultats creades per manca de transports marítims, s'ha decretat pel govern la jornada curta en els treballs de les fàbriques de teixits, abonant el propi govern un tant per cent al treballador, proporcionant a l'utilitat de treball que el jornal perdut representa.